

金剛般若波羅蜜經

姚秦三藏法師鳩摩羅什 译

南無本師釋迦牟尼佛

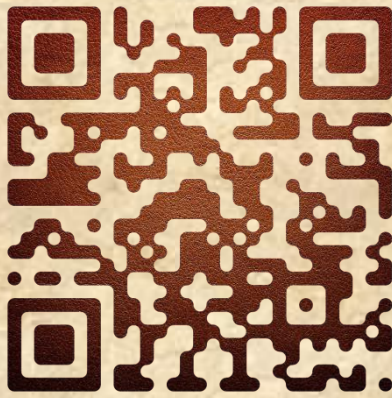
说明

本简体注音版《金刚般若波罗蜜经》电子书，根据弘化社民国版《日诵经咒选录》影印本校对注音，并对校于嘉兴藏三十二分本。句读及注音仅作参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇一九年十一月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

●起诵仪

（金刚经启请：若有人，受持金刚经者，先须净手、焚香、开卷，至心念净口业真言，然后启请八金刚、四菩萨名号，所在之处，常当拥护。）

xiāngzàn

香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiàncuánshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāng yún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

（三遍）

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

（三遍）

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾.

ān tǔ dì zhēnyán
安土地真言

(三遍)

ná mó sānmǎnduō mǔ tuónán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē
南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃.

xū kōngzàng pú sà pǔ gòngyǎngzhēnyán
虚空藏菩萨普供养真言

(三遍)

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ wà zǐ là hú
唵.誝誝曩.三婆嚩.鞞日啰斛.

fèngqǐng bā jīn gāng
奉请八金刚

(真谛记云，六种金刚，对持经人，行获无漏功德；今云八者，以对行人，转八识成四智。诵一遍)

fèngqǐng 奉请	qīngchú zāi jīn gāng 青除灾金刚	除一切众生宿世 灾殃，主大海
fèngqǐng 奉请	pì dú jīn gāng 辟毒金刚	除一切众生瘟毒 病患，主灾毒
fèngqǐng 奉请	huáng suí qiú jīn gāng 黄随求金刚	令一切众生所求 如愿，主功德
fèngqǐng 奉请	bái jìng shuǐ jīn gāng 白净水金刚	除一切众生熟恼 苦，主一切宝
fèngqǐng 奉请	chì shēng huǒ jīn gāng 赤声火金刚	除一切众生无 明见，主生风
fèngqǐng 奉请	dìng chí zāi jīn gāng 定持灾金刚	除一切众生灾 难苦，主琉璃
fèngqǐng 奉请	zǐ xián jīn gāng 紫贤金刚	令一切众生开 解悟，主坚牢
fèngqǐng 奉请	dà shén jīn gāng 大神金刚	令一切众生智 芽成就，主龙

fèngqǐng sì pú sà
奉请四菩萨

(乃四无量心，诵一遍)

fèngqǐng jīn gāngjuàn pú sà 慈也
奉请 金刚 眷菩萨

fèngqǐng jīn gāngsuǒ pú sà 悲也
奉请 金刚 索菩萨

fèngqǐng jīn gāng ài pú sà 喜也
奉请 金刚 爱菩萨

fèngqǐng jīn gāng yǔ pú sà 舍也
奉请 金刚 语菩萨

注曰：此八金刚、四菩萨者，乃前迦叶佛时，有一旃陀罗（此云屠宰），至寺前拾得一纸千佛名经，持归供养，感妻有妊，生一肉球，破视有八男子。及长，心行正直，力勇过人，能伏诸邪恶。妻后又产一球，破视亦有四女。及长，颜貌端严，慈善胜众，持斋奉佛。化兄出家，兄妹一十二人同皈迦叶佛，修行护教，男证金刚，女证菩萨，常护是经故，安经前。若人诵此经者，殷勤启请，则此金刚菩萨，随处拥护矣。

fā yuànwén
发愿文

(行愿相符，诵一遍)

qǐ shǒu sān jiè zūn guī yī shí fāng fó
稽首三界尊 归依十方佛

wǒ jīn fā hóng yuàn chí cǐ jīn gāng jīng
我今发宏愿 持此金刚经

shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三涂苦

ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心

jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

yún hé fàn
云何梵

(一遍)

yún hé dé chángshòu jīn gāng bú huài shēn
云何得长寿金刚不坏身

fù yǐ hé yīn yuán dé dà jiān gù lì
复以何因缘得大坚固力

yún hé yú cǐ jīng jiū jìng dào bǐ àn
云何于此经究竟到彼岸

yuàn fó kāi wēi mì guǎng wèi zhòng shēng shuō
愿佛开微密广为众生说

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

kāi jīng jì
开经偈

(一遍)

wú shàng shēn shēn wēi miào fǎ bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
无上甚深微妙法百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持愿解如来真实义

jīn gāng bō rě bō luó mì jīng
金刚般若波罗蜜经

yáo qín sānzàng fǎ shī jiū mó luó shí yì
姚秦三藏法师鸠摩罗什译¹

fǎ huì yīn yóu fēn dì yī
法会因由分第一²

rú shì wǒ wén
如是我闻：

yī shí fó zài shè wèi guó qí shù jǐ gū dú yuán yǔ dà bǐ
一时，佛在舍卫国祇树给孤独园，与大比

qiū zhòng qiān èr bǎi wǔ shí rén jù
丘众，千二百五十人俱。

ěr shí shì zūn shí shí zhuó yī chí bō rù shè wèi dà chéng
尔时，世尊食时，著衣持钵，入舍卫大城

qǐ shí yú qí chéng zhōng cì dì qǐ yǐ huán zhì běn chù fàn
乞食，于其城中，次第乞已，还至本处，饭

sì qì shōu yī bō xǐ zú yǐ fū zuò ér zuò
食讫，收衣钵，洗足已，敷座而坐。

shàn xiàn qǐ qǐng fēn dì èr
善现起请分第二

shí zhǎng lǎo xū pú tí zài dà zhòng zhōng jí cóng zuò qǐ
时，长老须菩提在大众中，即从座起，

piān tǎn yòu jiān yòu xī zhuó dì hé zhǎng gōng jìng ér bái fó yán
偏袒右肩，右膝著地，合掌恭敬，而白佛言：

xī yǒu shì zūn rú lái shàn hù niàn zhū pú sà shàn fù zhǔ zhū
“希有！世尊！如来善护念诸菩萨，善付嘱诸

pú sà shì zūn shàn nán zǐ shàn nǚ rén fā ā nòu duō luó sān
菩萨。世尊！善男子、善女人，发阿耨多罗三

¹ 嘉兴藏本：姚秦三藏法师鸠摩罗什奉诏译

² 三十二分是后人所注，并非经文，不必读诵

miǎosān pú tí xīn yún hé yīngzhù yún hé xiáng fú qí xīn
藐三菩提心，云何应住？云何降伏其心？”

fó yán shàn zāi shàn zāi xū pú tí rú rǔ suǒshuō
佛言：“善哉！善哉！须菩提，如汝所说，
rú lái shàn hù niànzhū pú sà shàn fù zhǔzhū pú sà rǔ jīn dì tīng
如来善护念诸菩萨，善付嘱诸菩萨。汝今谛听，
dāng wèi rǔ shuō shàn nán zǐ shàn nǚ rén fā ā nòuduō luó sān miǎo
当为汝说，善男子、善女人，发阿耨多罗三藐
sān pú tí xīn yīng rú shì zhù rú shì xiáng fú qí xīn
三菩提心，应如是住，如是降伏其心。”

wěi rán shì zūn yuànyào yù wén
“唯然。世尊！愿乐欲闻。”

dà shèngzhèngzōng fēn dì sān 大乘正宗分第三

fó gào xū pú tí zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì xiáng fú qí
佛告须菩提：“诸菩萨摩诃萨应如是降伏其
xīn suǒyǒu yī qiè zhòngshēng zhī lèi ruò luǎnshēng ruò tāi shēng
心。所有一切众生之类，若卵生、若胎生、
ruò shī shēng ruò huàshēng ruò yǒu sè ruò wú sè ruò yǒuxiǎng
若湿生、若化生、若有色、若无色、若有想、
ruò wú xiǎng ruò fēi yǒuxiǎng fēi wú xiǎng³ wǒ jiē lìng rù wú yú niè pán
若无想、若非有想非无想³，我皆令入无余涅槃
ér miè dù zhī rú shì miè dù wú liàng wú shù wú biānzhòngshēng shí wú
而灭度之，如是灭度无量无数无边众生，实无
zhòngshēng dé miè dù zhě hé yǐ gù xū pú tí ruò pú sà yǒu wǒ
众生得灭度者，何以故？须菩提，若菩萨有我
xiàng rén xiàng zhòngshēng xiàng shòuzhě xiàng jí fēi pú sà
相、人相、众生相、寿者相，即非菩萨。”

miào xíng wú zhù fēn dì sì 妙行无住分第四

fù cì xū pú tí pú sà yú fǎ yīng wú suǒ zhù xíng
“复次，须菩提，菩萨于法，应无所住，行

³ 弘化社本：若非有想非无想；嘉兴藏本：若非有想若非无想

yú bù shī suǒ wèi bú zhù sè bù shī bú zhù shēng xiāng wèi
于布施。所谓不住色布施，不住声、香、味、
chù fǎ bù shī xū pú tí pú sà yīng rú shì bù shī bú zhù yú
触、法布施。须菩提，菩萨应如是布施，不住于
xiàng hé yǐ gù ruò pú sà bú zhù xiàng bù shī qí fú dé bù kě
相，何以故？若菩萨不住相布施，其福德不可
sī liàng xū pú tí yú yì yún hé dōng fāng xū kōng kě sī liàng
思量。须菩提，于意云何，东方虚空可思量
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

xū pú tí nán xī běi fāng sì wéi shàng xià xū kōng kě
“须菩提，南西北方、四维、上下虚空可
sī liàng fǒu
思量不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

xū pú tí pú sà wú zhù xiàng bù shī fú dé yì fù rú shì
“须菩提，菩萨无住相布施福德，亦复如是
bù kě sī liàng xū pú tí pú sà dàn yīng rú suǒ jiào zhù
不可思量。须菩提，菩萨但应如所教住。”

rú lǐ shí jiàn fēn dì wǔ 如理实见分第五

xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ shēn xiàng jiàn rú lái fǒu
“须菩提，于意云何，可以身相见如来不？”

fú yě shì zūn bù kě yǐ shēn xiàng dé jiàn rú lái hé yǐ
“不也。世尊！不可以身相得见如来。何以

gù rú lái suǒ shuō shēn xiàng jí fēi shēn xiàng
故？如来所说身相，即非身相。”

fó gào xū pú tí fán suǒ yǒu xiàng jiē shì xū wàng ruò jiàn
佛告须菩提：“凡所有相，皆是虚妄。若见

zhū xiàng fēi xiàng jí jiàn rú lái
诸相非相，即见如来。”

zhèng xìn xī yǒu fēn dì liù

正信希有分第六

xū pú tí bó fó yán shì zūn pō yǒuzhòngshēng dé wén
须菩提白佛言：“世尊！颇有众生，得闻

rú shì yánshuōzhāng jù shēng shí xìn fǒu
如是言说章句，生实信不？”

fó gào xū pú tí mò zuò shì shuō rú lái mièhòu hòu wǔ
佛告须菩提：“莫作是说！如来灭后，后五

bǎi suì yǒu chí jiè xiū fú zhě yú cǐ zhāng jù néngshēng xìn xīn
百岁，有持戒修福者，于此章句，能生信心，

yǐ cǐ wéi shí dāng zhī shì rén bù yú yī fó èr fó sān sì
以此为实。当知是人，不于一佛、二佛、三、四、

wǔ fó ér zhòngshàngēn yǐ yú wú liàngqiānwàn fó suǒ zhòng zhū shàn
五佛而种善根，已于无量千万佛所种诸善

gēn wén shì zhāng jù nǎi zhì yī niànshēngjìng xìn zhě xū pú tí
根。闻是章句，乃至一念生净信者，须菩提，

rú lái xī zhī xī jiàn shì zhū zhòngshēng dé rú shì wú liàng fú dé hé
如来悉知悉见，是诸众生得如是无量福德。何

yǐ gù shì zhū zhòngshēng wú fù wǒ xiàng rén xiàng zhòngshēng
以故？是诸众生，无复我相、人相、众生

xiàng shòuzhěxiàng wú fǎ xiàng yì wú fēi fǎ xiàng hé yǐ gù
相、寿者相，无法相，亦无非法相。何以故？

shì zhū zhòngshēng ruò xīn qǔ xiàng zé wéizhuówǒ rén zhòngshēng
是诸众生，若心取相，⁴则为著我、人、众生、

shòuzhě ruò qǔ fǎ xiàng jí zhuówǒ rén zhòngshēng shòuzhě
寿者。若取法相，即著我、人、众生、寿者。

hé yǐ gù ruò qǔ fēi fǎ xiàng jí zhuówǒ rén zhòngshēng
何以故？若取非法相，⁵即著我、人、众生、

shòuzhě shì gù bù yīng qǔ fǎ bù yīng qǔ fēi fǎ yǐ shì yì gù
寿者。是故，不应取法，不应取非法。以是义故，

rú lái chángshuō rǔ děng bǐ qiū zhī wǒ shuō fǎ rú fá yù zhě
如来常说，汝等比丘，知我说法，如筏喻者，

fǎ shàngyīngshě hé kuàng fēi fǎ
法尚应舍，何况非法？”

⁴ 弘化社本：则；嘉兴藏本：即

⁵ 弘化社本：即；嘉兴藏本：则

wú dé wú shuō fēn dì qī
无得无说分第七

xū pú tí yú yì yún hé rú lái dé ā nòuduō luó sānmiǎo
“须菩提，于意云何，如来得阿耨多罗三藐
sān pú tí yé rú lái yǒusuǒshuō fǎ yé
三菩提耶？如来有所说法耶？”

xū pú tí yán rú wǒ jiě fó suǒshuō yì wú yǒuding fǎ míng
须菩提言：“如我解佛所说义，无有定法名
ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yì wú yǒuding fǎ rú lái kě shuō
阿耨多罗三藐三菩提，亦无有定法如来可说。
hé yǐ gù rú lái suǒshuō fǎ jiē bù kě qǔ bù kě shuō fēi fǎ
何以故？如来所说法，皆不可取，不可说，非法，
fēi fēi fǎ suǒ yǐ zhě hé yī qiè xián shèng jiē yǐ wú wéi fǎ ér yǒu
非非法。所以者何？一切贤圣，皆以无为法而有
cī bié
差别。”

yī fǎ chūshēng fēn dì bā
依法出生分第八

xū pú tí yú yì yún hé ruò rén mǎnsānqiān dà qiān shì jiè
“须菩提，于意云何，若人满三千大千世界
qī bǎo yǐ yòng bù shī shì rén suǒ dé fú dé nìngwéiduō fǒu
七宝，以用布施，是人所得福德，宁为多不？”

xū pú tí yán shènduō shì zūn hé yǐ gù shì fú dé
须菩提言：“甚多。世尊！何以故？是福德
jí fēi fú dé xìng shì gù rú lái shuō fú dé duō
即非福德性，是故如来说福德多。”

ruò fù yǒurén yú cǐ jīngzhōng shòu chí nǎi zhì sì jù jì
“若复有人，于此经中，受持乃至四句偈
děng wèi tā rénshuō qí fú shèng bǐ hé yǐ gù xū pú tí
等，为他人说，其福胜彼。何以故？须菩提，
yī qiè zhū fó jí zhū fó ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fǎ jiē cóng
一切诸佛及诸佛阿耨多罗三藐三菩提法，皆从
cǐ jīngchū xū pú tí suǒwèi fó fǎ zhě jí fēi fó fǎ
此经出。须菩提，所谓佛法者，即非佛法。”

yī xiàng wú xiàng fēn dì jiǔ
一相无相分第九

xū pú tí yú yì yún hé xū tuó huán néng zuò shì niàn wǒ
“须菩提，于意云何，须陀洹能作是念‘我
dé xū tuó huán guǒ fǒu
得须陀洹果’不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù xū tuó huán
须菩提言：“不也。世尊！何以故？须陀洹
míng wéi rù liú ér wú suǒ rù bù rù sè shēng xiāng wèi
名为入流，而无所入。不入色、声、香、味、
chù fǎ shì míng xū tuó huán
触、法，是名须陀洹。”

xū pú tí yú yì yún hé sī tuó hán néng zuò shì niàn wǒ
“须菩提，于意云何，斯陀含能作是念‘我
dé sī tuó hán guǒ fǒu
得斯陀含果’不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù sī tuó hán míng
须菩提言：“不也。世尊！何以故？斯陀含名
yī wǎng lái ér shí wú wǎng lái shì míng sī tuó hán
一往来，而实无往来，是名斯陀含。”

xū pú tí yú yì yún hé ā nà hán néng zuò shì niàn wǒ
“须菩提，于意云何，阿那含能作是念‘我
dé ā nà hán guǒ fǒu
得阿那含果’不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù ā nà hán míng
须菩提言：“不也。世尊！何以故？阿那含名
wéi bù lái ér shí wú bù lái shì gù míng ā nà hán
为不来，而实无不来，是故名阿那含。”

xū pú tí yú yì yún hé ā luó hàn néng zuò shì niàn wǒ
“须菩提，于意云何，阿罗汉能作是念‘我
dé ā luó hàn dào fǒu
得阿罗汉道’不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù shí wú yǒu fǎ
须菩提言：“不也。世尊！何以故？实无有法
míng ā luó hàn shì zūn ruò ā luó hàn zuò shì niàn wǒ dé ā luó hàn
名阿罗汉。世尊！若阿罗汉作是念‘我得阿罗汉

dào jí wéizhuówǒ rén zhòngshēng shòuzhě shì zūn fó
道’，即为著我、人、众生、寿者。世尊！佛
shuō wǒ dé wú zhēngsānmèi rénzhōng zuì wéi dì yī shì dì yī lí yù
说我得无诤三昧，人中最为第一，是第一离欲
ā luó hàn shì zūn wǒ bú zuò shì niàn wǒ shì lí yù ā luó hàn
阿罗汉。世尊！我不作是念‘我是离欲阿罗汉’。

shì zūn wǒ ruò zuò shì niàn wǒ dé ā luó hàn dào shì zūn zé bù
世尊！我若作是念‘我得阿罗汉道’。世尊则不
shuō xū pú tí shì yào ā lán nà hènghě yǐ xū pú tí shí wú suǒ xíng
说须菩提是乐阿兰那行者。以须菩提实无所行，
ér míng xū pú tí shì yào ā lán nà hènghě
而名须菩提是乐阿兰那行。”

zhuāngyán jìng tǔ fēn dì shí
庄严净土分第十

fó gào xū pú tí yú yì yún hé rú lái xī zài rán dēng fó
佛告须菩提：“于意云何，如来昔在然灯佛
suǒ yú fǎ yǒu suǒ dé fǒu
所，于法有所得不？”

fú yě shì zūn rú lái zài rán dēng fó suǒ yú fǎ shí wú
“不也。世尊！如来在然灯佛所，于法实无
suǒ dé
所得。”

xū pú tí yú yì yún hé pú sà zhuāngyán fó tǔ fǒu
“须菩提，于意云何，菩萨庄严佛土不？”

fú yě shì zūn hé yǐ gù zhuāngyán fó tǔ zhě jí
“不也。世尊！何以故？庄严佛土者，即
fēi zhuāngyán shì míng zhuāngyán
非庄严，是名庄严。”

shì gù xū pú tí zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì shēng
“是故，须菩提，诸菩萨摩诃萨，应如是生
qīng jìng xīn bù yīng zhù sè shēng xīn bù yīng zhù shēng xiāng wèi
清净心。不应住色生心，不应住声、香、味、
chù fǎ shēng xīn yīng wú suǒ zhù ér shēng qí xīn xū pú tí pì
触、法生心，应无所住而生其心。须菩提，譬
rú yǒu rén shēn rú xū mí shān wáng yú yì yún hé shì shēn wéi dà
如有人，身如须弥山王，于意云何，是身为大

fǒu
不？”

xū pú tí yán shèn dà shì zūn hé yǐ gù fó shuō fēi
须菩提言：“甚大。世尊！何以故？佛说非

shēn shì míng dà shēn
身，是名大身。”

wú wéi fú shèng fēn dì shí yī
无为福胜分第十一

xū pú tí rú héng hé zhōngsuǒyǒushā shù rú shì shāděng
“须菩提，如恒河中所有沙数，如是沙等

héng hé yú yì yún hé shì zhūhéng hé shānìngwéiduōfǒu
恒河，于意云何，是诸恒河沙宁为多不？”

xū pú tí yán shènduō shì zūn dànzhūhéng hé shàngduō
须菩提言：“甚多。世尊！但诸恒河尚多

wú shù hé kuàng qí shā
无数，何况其沙？”

xū pú tí wǒ jīn shí yángào rǔ ruò yǒushànnán zǐ shàn
“须菩提，我今实言告汝，若有善男子、善

nǚ rén yǐ qī bǎomǎn ěr suǒhéng hé shā shù sānqiān dà qiān shì jiè
女人，以七宝满尔所恒河沙数三千大千世界，

yǐ yòng bù shī dé fú duōfǒu
以用布施，得福多不？”

xū pú tí yán shènduō shì zūn
须菩提言：“甚多。世尊！”

fó gào xū pú tí ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén yú cǐ jīng
佛告须菩提：“若善男子、善女人，于此经

zhōng nǎi zhì shòu chí sì jù jì děng wèi tā rén shuō ér cǐ fú dé
中，乃至受持四句偈等，为他人说，而此福德，

shèngqián fú dé
胜前福德。”

zūnzhòngzhèngjiào fēn dì shí èr
尊重正教分第十二

fù cì xū pú tí suí shuō shì jīng nǎi zhì sì jù jì děng
“复次，须菩提，随说是经，乃至四句偈等，

dāng zhī cǐ chù yī qiè shì jiān tiān rén ā xiū luó jiē yīng gòng
当知此处，一切世间、天、人、阿修罗皆应供
yǎng rú fó tǎ miào hé kuàng yǒu rén jìn néng shòu chí dú sòng xū
养，如佛塔庙，何况有人尽能受持读诵？须
pú tí dāng zhī shì rén chéng jiù zuì shàng dì yī xī yǒu zhī fǎ ruò
菩提，当知是人，成就最上第一希有之法。若
shì jīng diǎn suǒ zài zhī chù jí wéi yǒu fó ruò zūn zhòng dì zǐ
是经典所在之处，即为有佛，若尊重弟子。”

rú fǎ shòu chí fēn dì shí sān
如法受持分第十三

ěr shí xū pú tí bó fó yán shì zūn dāng hé míng cǐ jīng
尔时，须菩提白佛言：“世尊！当何名此经？

wǒ děng yún hé fèng chí
我等云何奉持？”

fó gào xū pú tí shì jīng míng wéi jīn gāng bō rě bō luó mì
佛告须菩提：“是经名为‘金刚般若波罗蜜’，

yǐ shì míng zì rǔ dāng fèng chí suǒ yǐ zhě hé xū pú tí fó
以是名字，汝当奉持。所以者何？须菩提，佛
shuō bō rě bō luó mì jí fēi bō rě bō luó mì shì míng bō rě bō luó
说般若波罗蜜，即非般若波罗蜜，是名般若波罗
mì xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu suǒ shuō fǎ fǒu
蜜。须菩提，于意云何，如来有所说法不？”

xū pú tí bó fó yán shì zūn rú lái wú suǒ shuō
须菩提白佛言：“世尊！如来无所说。”

xū pú tí yú yì yún hé sān qiān dà qiān shì jiè suǒ yǒu wēi
“须菩提，于意云何，三千大千世界所有微
chén shì wéi duō fǒu
尘是为多不？”

xū pú tí yán shènduō shì zūn
须菩提言：“甚多。世尊！”

xū pú tí zhū wēi chén rú lái shuō fēi wēi chén shì míng
“须菩提，诸微尘，如来说非微尘，是名
wēi chén rú lái shuō shì jiè fēi shì jiè shì míng shì jiè xū pú
微尘。如来说世界，非世界，是名世界。须菩
tí yú yì yún hé kě yǐ sān shí èr xiàng jiàn rú lái fǒu
提，于意云何，可以三十二相见如来不？”

fú yě shì zūn bù kě yǐ sān shí èr xiàng dé jiàn rú lái
“不也。世尊！不可以三十二相得见如来。

hé yǐ gù rú lái shuō sān shí èr xiàng jí shì fēi xiàng shì míng sān
何以故？如来说三十二相，即是非相，是名三
shí èr xiàng
十二相。”

xū pú tí ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén yǐ héng hé
“须菩提，若有善男子、善女人，以恒河
shā děng shēn mìng bù shī ruò fù yǒu rén yú cǐ jīng zhōng nǎi zhì shòu
沙等身命布施；若复有人，于此经中，乃至受
chí sì jù jì děng wèi tā rén shuō qí fú shèn duō
持四句偈等，为他人说，其福甚多。”

lí xiàng jì miè fēn dì shí sì
离相寂灭分第十四

ěr shí xū pú tí wén shuō shì jīng shēn jiě yì qù tì lèi bēi
尔时，须菩提闻说是经，深解义趣，涕泪悲
qì ér bái fó yán xī yǒu shì zūn fó shuō rú shì shēn shēn jīng diǎn
泣而白佛言：“希有！世尊！佛说如是甚深经典，
wǒ cóng xī lái suǒ dé huì yǎn wèi céng dé wén rú shì zhī jīng shì zūn
我从昔来所得慧眼，未曾得闻如是之经。世尊！
ruò fù yǒu rén dé wén shì jīng xìn xīn qīng jìng zé shēng shí xiàng
若复有人，得闻是经，信心清净，则生实相，
dāng zhī shì rén chéng jiù dì yī xī yǒu gōng dé shì zūn shì shí xiàng
当知是人，成就第一希有功德。世尊！是实相
zhě jí shì fēi xiàng shì gù rú lái shuō míng shí xiàng shì zūn wǒ
者，**即**⁶是非相，是故如来说名实相。世尊！我
jīn dé wén rú shì jīng diǎn xìn jiě shòu chí bù zú wéi nán ruò dāng lái
今得闻如是经典，信解受持不足为难，若当来
shì hòu wǔ bǎi suì qí yǒu zhòng shēng dé wén shì jīng xìn jiě shòu chí shì
世后五百岁，其有众生得闻是经信解受持，是
rén zé wéi dì yī xī yǒu hé yǐ gù cǐ rén wú wǒ xiàng wú rén
人则为第一希有。何以故？此人无我相，无人
xiàng wú zhòng shēng xiàng wú shòu zhě xiàng suǒ yǐ zhě hé wǒ xiàng
相，无众生相，无寿者相。所以者何？我相

⁶ 弘化社本：即；嘉兴藏本：则

jí shì fēi xiàng rén xiàng zhòngshēngxiàng shòuzhěxiàng jí shì fēi
即是非相，人相、众生相、寿者相即是非
xiàng hé yǐ gù lí yī qiè zhū xiàng jí míngzhū fó
相。何以故？离一切诸相，即⁷名诸佛。”

fó gào xū pú tí rú shì rú shì ruò fù yǒu rén dé wén
佛告须菩提：“如是如是。若复有人，得闻

shì jīng bù jīng bú bù wèi dāng zhī shì rén shèn wéi xī yǒu hé
是经，不惊不怖不畏，当知是人，甚为希有。何

yǐ gù xū pú tí rú lái shuō dì yī bō luó mì jí fēi dì yī bō
以故？须菩提，如来说第一波罗蜜，即非第一波

luó mì shì míng dì yī bō luó mì xū pú tí rěn rǔ bō luó mì
罗蜜，是名第一波罗蜜。须菩提，忍辱波罗蜜，

rú lái shuō fēi rěn rǔ bō luó mì shì míng rěn rǔ bō luó mì hé yǐ gù
如来说非忍辱波罗蜜，是名忍辱波罗蜜。何以故？

xū pú tí rú wǒ xī wéi gē lì wáng gē jié shēn tǐ wǒ yú ěr shí
须菩提，如我昔为歌利王割截身体，我于尔时，

wú wǒ xiàng wú rén xiàng wú zhòngshēngxiàng wú shòuzhěxiàng
无我相，无人相，无众生相，无寿者相。

hé yǐ gù wǒ yú wǎng xī jié jié zhī jiě shí ruò yǒu wǒ xiàng rén
何以故？我于往昔节节支解时，若有我相、人

xiàng zhòngshēngxiàng shòuzhěxiàng yīngshēngchēnhèn xū pú tí
相、众生相、寿者相，应生瞋恨。须菩提，

yòuniànguò qù yú wǔ bǎi shì zuò rěn rǔ xiānrén yú ěr suǒ shì wú
又念过去于五百世，作忍辱仙人，于尔所世，无

wǒ xiàng wú rén xiàng wú zhòngshēngxiàng wú shòuzhěxiàng shì
我相，无人相，无众生相，无寿者相。是

gù xū pú tí pú sà yīng lí yī qiè xiàng fā ā nòuduō luó sānmiǎo
故，须菩提，菩萨应离一切相发阿耨多罗三藐

sān pú tí xīn bù yīngzhù sè shēng xīn bù yīngzhùshēng xiāng wèi
三菩提心，不应住色生心，不应住声、香、味、

chù fǎ shēng xīn yīngshēng wú suǒ zhù xīn ruò xīn yǒuzhù jí wéi
触、法生心，应生无所住心。若心有住，即⁸为

fēi zhù shì gù fó shuō pú sà xīn bù yīngzhù sè bù shī xū pú tí
非住。是故，佛说菩萨心不应住色布施。须菩提，

pú sà wèi lì yì yī qiè zhòngshēng gù yīng rú shì bù shī rú lái shuō
菩萨为利益一切众生故，应如是布施。如来说

⁷ 弘化社本：即；嘉兴藏本：则

⁸ 弘化社本：即；嘉兴藏本：则

yī qiè zhū xiàng jí shì fēi xiàng yòu shuō yī qiè zhòng shēng jí fēi
一切诸相，即是非相。又说一切众生，即非
zhòng shēng xū pú tí rú lái shì zhēn yǔ zhě shí yǔ zhě rú yǔ
众生。须菩提，如来是真语者，实语者，如语
zhě bù kuáng yǔ zhě bú yì yǔ zhě xū pú tí rú lái suǒ dé fǎ
者，不诳语者，不异语者。须菩提，如来所得法，
cǐ fǎ wú shí wú xū xū pú tí ruò pú sà xīn zhù yú fǎ ér xíng bù
此法无实无虚。须菩提，若菩萨心住于法而行布
shī rú rén rù àn zé wú suǒ jiàn ruò pú sà xīn bú zhù fǎ ér xíng
施，如人入暗，则无所见；若菩萨心不住法而行
bù shī rú rén yǒu mù rì guāng míng zhào jiàn zhǒng zhǒng sè xū pú
布施，如人有目，日光明照见种种色。须菩
tí dāng lái zhī shì ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén néng yú cǐ
提，当来之世，若有善男子、善女人，能于此
jīng shòu chí dú sòng zé wéi rú lái yǐ fó zhì huì xī zhī shì rén xī
经受持读诵，则为如来以佛智慧，悉知是人，悉
jiàn shì rén jiē dé chéng jiù wú liàng wú biān gōng dé
见是人，皆得成就无量无边功德。”

chí jīng gōng dé fēn dì shí wǔ
持经功德分第十五

xū pú tí ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén chū rì fēn yǐ
“须菩提，若有善男子、善女人，初日分以
héng hé shā děng shēn bù shī zhōng rì fēn fù yǐ héng hé shā děng shēn
恒河沙等身布施，中日分复以恒河沙等身
bù shī hòu rì fēn yì yǐ héng hé shā děng shēn bù shī rú shì wú liàng
布施，后日分亦以恒河沙等身布施，如是无量
bǎi qiān wàn yì jié yǐ shēn bù shī ruò fù yǒu rén wén cǐ jīng diǎn
百千万亿劫，以身布施；若复有人，闻此经典
xìn xīn bú nì qí fú shèng bǐ hé kuàng shū xiě shòu chí dú sòng
信心不逆，其福胜彼！何况书写、受持读诵、
wèi rén jiě shuō xū pú tí yǐ yào yán zhī shì jīng yǒu bù kě sī yì
为人解说？须菩提，以要言之，是经有不可思议、
bù kě chēng liáng wú biān gōng dé rú lái wèi fā dà shèng zhě shuō wèi
不可称量无边功德。如来为发大乘者说，为
fā zuì shàng shèng zhě shuō ruò yǒu rén néng shòu chí dú sòng guǎng wèi
发最上乘者说。若有人能受持读诵，广为

rénshuō rú lái xī zhī shì rén xī jiàn shì rén jiē dé chéng jiù bù
人说，如来悉知是人，悉见是人，皆得成就不
kě liáng bù kě chēng wú yǒubiān bù kě sī yì gōng dé rú shì
可量、不可称、无有边、不可思议功德。如是
rén děng zé wéi hè dān rú lái ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí hé
人等，**则**⁹为荷担如来阿耨多罗三藐三菩提。何
yǐ gù xū pú tí ruò yào xiǎo fǎ zhě zhuó wǒ jiàn rén jiàn zhòng
以故？须菩提，若乐小法者，著我见、人见、众
shēng jiàn shòu zhě jiàn zé yú cǐ jīng bù néng tīng shòu dú sòng
生见、寿者见，**则**¹⁰于此经，不能听受读诵、
wèi rén jiě shuō xū pú tí zài zài chù chù ruò yǒu cǐ jīng yī qiè shì
为人解说。须菩提，在在处处若有此经，一切世
jiān tiān rén ā xiū luó suǒ yīng gòng yǎng dāng zhī cǐ chù zé wéi shì
间天、人、阿修罗所应供养。当知此处**则**¹¹为是
tǎ jiē yīng gōng jìng zuò lǐ wéi rào yǐ zhū huā xiāng ér sǎn qí chù
塔，皆应恭敬，作礼围绕，以诸华香而散其处。

néng jìng yè zhàng fēn dì shí liù 能净业障分第十六

fù cì xū pú tí shàn nán zǐ shàn nǚ rén shòu chí dú
“复次，须菩提，**善男子**¹²、善女人受持读
sòng cǐ jīng ruò wéi rén qīng jiàn shì rén xiān shì zuì yè yīng duò è dào
诵此经，若为人轻贱，是人先世罪业，应堕恶道，
yǐ jīn shì rén qīng jiàn gù xiān shì zuì yè zé wéi xiāo miè dāng dé
以今世人轻贱故，先世罪业，**则**¹³为消灭，当得
ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xū pú tí wǒ niàn guò qù wú liàng ā
阿耨多罗三藐三菩提须菩提。我念过去无量阿
sēng qí jié yú rán dēng fó qián dé zhí bā bǎi sì qiān wàn yì nà yóu
僧祇劫，于然灯佛前，得值八百四千万亿那由
tā zhū fó xī jiē gòng yǎng chéng shì wú kōng guò zhě ruò fù yǒu rén
他诸佛，悉皆供养承事，无空过者；若复有人，
yú hòu mò shì néng shòu chí dú sòng cǐ jīng suǒ dé gōng dé yú wǒ
于后末世，能受持读诵此经，所得功德，于我

⁹ 弘化社本：则；嘉兴藏本：即

¹⁰ 弘化社本：则；嘉兴藏本：即

¹¹ 弘化社本：则；嘉兴藏本：即

¹² 弘化社本：善男子；嘉兴藏本：若善男子

¹³ 弘化社本：则；嘉兴藏本：即

suǒ gòng yǎng zhū fó gōng dé bǎi fēn bù jí yī qiān wàn yì fēn nǎi zhì
所 供 养 诸 佛 功 德， 百 分 不 及 一、 千 万 亿 分 乃 至
suàn shù pì yù suǒ bù néng jí xū pú tí ruò shàn nán zǐ shàn
算 数、 譬 喻 所 不 能 及。 须 菩 提， 若 善 男 子、 善
nǚ rén yú hòu mò shì yǒu shòu chí dú sòng cǐ jīng suǒ dé gōng dé
女 人， 于 后 末 世， 有 受 持 读 诵 此 经， 所 得 功 德，
wǒ ruò jù shuō zhě huò yǒu rén wén xīn jí¹⁴ kuáng luàn hú yí bú
我 若 具 说 者， 或 有 人 闻， 心 即¹⁴ 狂 乱， 狐 疑 不
xìn xū pú tí dāng zhī shì jīng yì bù kě sī yì guǒ bào yì bù kě
信。 须 菩 提， 当 知 是 经 义 不 可 思 议， 果 报 亦 不 可
sī yì
思 议。”

jiū jìng wú wǒ fēn dì shí qī 究 竟 无 我 分 第 十 七

ěr shí xū pú tí bó fó yán shì zūn shàn nán zǐ shàn
尔 时， 须 菩 提 白 佛 言：“ 世 尊！ 善 男 子、 善
nǚ rén fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn yún hé yīng zhù yún
女 人， 发 阿 耨 多 罗 三 藐 三 菩 提 心， 云 何 应 住？ 云
hé xiáng fú qí xīn
何 降 伏 其 心？”

fó gào xū pú tí shàn nán zǐ shàn nǚ rén fā ā nòu duō
佛 告 须 菩 提：“ 善 男 子、 善 女 人， 发 阿 耨 多
luó sān miǎo sān pú tí xīn zhě dāng shēng rú shì xīn wǒ yīng miè dù
罗 三 藐 三 菩 提 心 者， 当 生 如 是 心： ‘ 我 应 灭 度
yī qiè zhòng shēng miè dù yī qiè zhòng shēng yǐ ér wú yǒu yī zhòng
一 切 众 生， 灭 度 一 切 众 生 已， 而 无 有 一 众
shēng shí miè dù zhě hé yǐ gù xū pú tí ruò pú sà yǒu wǒ xiàng
生 实 灭 度 者。 ’ 何 以 故？ 须 菩 提， 若 菩 萨 有 我 相、
rén xiàng zhòng shēng xiàng shòu zhě xiàng zé¹⁵ fēi pú sà suǒ yǐ
人 相、 众 生 相、 寿 者 相， 则¹⁵ 非 菩 萨。 所 以
zhě hé xū pú tí shí wú yǒu fǎ fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú
者 何？ 须 菩 提， 实 无 有 法 发 阿 耨 多 罗 三 藐 三 菩
tí xīn zhě xū pú tí yú yì yún hé rú lái yú rán dēng fó suǒ
提 心 者。 须 菩 提， 于 意 云 何， 如 来 于 然 灯 佛 所，

¹⁴ 弘化社本：即；嘉兴藏本：则

¹⁵ 弘化社本：则；嘉兴藏本：即

yǒu fǎ dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fǒu
有法得阿耨多罗三藐三菩提不？”

fú yě shì zūn rú wǒ jiě fó suǒshuō yì fó yú rán dēng
“不也。世尊！如我解佛所说义，佛于然灯

fó suǒ wú yǒu fǎ dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
佛所，无有法得阿耨多罗三藐三菩提。”

fó yán rú shì rú shì xū pú tí shí wú yǒu fǎ rú lái
佛言：“如是如是。须菩提，实无有法，如来

dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xū pú tí ruò yǒu fǎ rú lái
得阿耨多罗三藐三菩提。须菩提，若有法，如来

dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zhě rán dēng fó zé bù yǔ wǒ
得阿耨多罗三藐三藐三菩提者，然灯佛则¹⁶不与我

shòu jì rǔ yú lái shì dāng dé zuò fó hào shì jiā móu ní yǐ
授记：‘汝于来世当得作佛，号释迦牟尼。’以

shí wú yǒu fǎ dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shì gù rán dēng
实无有法，得阿耨多罗三藐三菩提，是故然灯

fó yǔ wǒ shòu jì zuò shì yán rǔ yú lái shì dāng dé zuò fó hào
佛与我授记，作是言：‘汝于来世当得作佛，号

shì jiā móu ní hé yǐ gù rú lái zhě jí zhū fǎ rú yì ruò
释迦牟尼。’何以故？如来者，即诸法如义。若

yǒu rén yán rú lái dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xū pú tí
有人言：‘如来得阿耨多罗三藐三菩提。’须菩提，

shí wú yǒu fǎ fó dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xū pú tí rú
实无有法，佛得阿耨多罗三藐三菩提须菩提。如

lái suǒ dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yú shì zhōng wú shí wú xū
来所得阿耨多罗三藐三菩提，于是中无实无虚。

shì gù rú lái shuō yī qiè fǎ jiē shì fó fǎ xū pú tí suǒ yán yī
是故，如来说一切法皆是佛法。须菩提，所言一

qiè fǎ zhě jí fēi yī qiè fǎ shì gù míng yī qiè fǎ xū pú tí
切法者，即非一切法，是故名一切法。须菩提，

pì rú rén shēn cháng dà
譬如人身长大。”

xū pú tí yán shì zūn rú lái shuō rén shēn cháng dà jí
须菩提言：“世尊！如来说人身长大，即

wéi fēi dà shēn shì míng dà shēn
为非大身，是名大身。”

¹⁶ 弘化社本：则；嘉兴藏本：即

xū pú tí pú sà yì rú shì ruò zuò shì yán wǒ dāng
 “须菩提，菩萨亦如是，若作是言：‘我当
 miè dù wú liàngzhòngshēng zé bù míng pú sà hé yǐ gù xū pú
 灭度无量众生。’则¹⁷不名菩萨。何以故？须菩
 tí shí wú yǒu fǎ míng wéi pú sà shì gù fó shuō yī qiè fǎ wú
 提，实无有法，名为菩萨。是故，佛说一切法无
 wǒ wú rén wú zhòngshēng wú shòuzhě xū pú tí ruò pú sà
 我、无人、无众生、无寿者。须菩提，若菩萨
 zuò shì yán wǒ dāng zhuāngyán fó tǔ shì bù míng pú sà hé yǐ
 作是言：‘我当庄严佛土。’是不名菩萨。何以
 gù rú lái shuō zhuāngyán fó tǔ zhě jí fēi zhuāngyán shì míng
 故？如来说庄严佛土者，即非庄严，是名
 zhuāngyán xū pú tí ruò pú sà tōng dá wú wǒ fǎ zhě rú lái shuō
 庄严。须菩提，若菩萨通达无我法者，如来说
 míngzhēn shì pú sà
 名真是菩萨。”

yī tǐ tóngguān fēn dì shí bā
 一体同观分第十八

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu ròu yǎn fǒu
 “须菩提，于意云何，如来有肉眼不？”

rú shì shì zūn rú lái yǒu ròu yǎn
 “如是。世尊！如来有肉眼。”

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu tiān yǎn fǒu
 “须菩提，于意云何，如来有天眼不？”

rú shì shì zūn rú lái yǒu tiān yǎn
 “如是。世尊！如来有天眼。”

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu huì yǎn fǒu
 “须菩提，于意云何，如来有慧眼不？”

rú shì shì zūn rú lái yǒu huì yǎn
 “如是。世尊！如来有慧眼。”

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu fǎ yǎn fǒu
 “须菩提，于意云何，如来有法眼不？”

rú shì shì zūn rú lái yǒu fǎ yǎn
 “如是。世尊！如来有法眼。”

¹⁷ 弘化社本：则；嘉兴藏本：即

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu fó yǎnfǒu
“须菩提，于意云何，如来有佛眼不？”

rú shì shì zūn rú lái yǒu fó yǎn
“如是。世尊！如来有佛眼。”

xū pú tí yú yì yún hé rú héng hé zhōngsuǒyǒushā
“须菩提，于意云何，如恒河中所有沙，
fó shuō shì shā fǒu
佛说是沙不？”

rú shì shì zūn rú lái shuō shì shā
“如是。世尊！如来说是沙。”

xū pú tí yú yì yún hé rú yī héng hé zhōngsuǒyǒushā
“须菩提，于意云何，如一恒河中所有沙，
rú shì shāděnghéng hé shì zhūhéng hé suǒyǒushā shù fó shì jiè rú
如是沙等恒河，是诸恒河所有沙数佛世界，如
shì nìngwéiduō fǒu
是宁为多不？”

shènduō shì zūn
“甚多。世尊！”

fó gào xū pú tí ěr suǒguó tǔ zhōng suǒyǒuzhòngshēng
“佛告须菩提：尔所国土中，所有众生，
ruò gānzhǒng xīn rú lái xī zhī hé yǐ gù rú lái shuō zhū xīn
若干种心，如来悉知。何以故？如来说诸心，
jiē wéi fēi xīn shì míngwéi xīn suǒ yǐ zhě hé xū pú tí guò qù
皆为非心，是名为心。所以者何？须菩提，过去
xīn bù kě dé xiàn zài xīn bù kě dé wèi lái xīn bù kě dé
心不可得，现在心不可得，未来心不可得。”

fǎ jiè tōnghuàfēn dì shí jiǔ 法界通化分第十九

xū pú tí yú yì yún hé ruò yǒu rén mǎn sān qiān dà qiān shì
“须菩提，于意云何，若有人满三千大千世
jiè qī bǎo yǐ yòng bù shī shì rén yǐ shì yīn yuán dé fú duō fǒu
界七宝，以用布施，是人以是因缘得福多不？”

rú shì shì zūn cǐ rén yǐ shì yīn yuán dé fú shènduō
“如是。世尊！此人以是因缘，得福甚多。”

xū pú tí ruò fú dé yǒu shí rú lái bù shuō dé fú dé duō
“须菩提，若福德有实，如来不说得福德多，

yǐ fú dé wú gù rú lái shuō dé fú dé duō
以福德无故，如来说得福德多。”

lí sè lí xiàng fēn dì èr shí
离色离相分第二十

xū pú tí yú yì yún hé fó kě yǐ jù zú sè shēnjiàn
“须菩提，于意云何，佛可以具足色身见
fǒu
不？”

fú yě shì zūn rú lái bù yīng yǐ jù zú sè shēnjiàn hé
“不也。世尊！如来不应以具足色身见。何
yǐ gù rú lái shuō jù zú sè shēn jí fēi jù zú sè shēn shì míng
以故？如来说具足色身，即非具足色身，是名
jù zú sè shēn
具足色身。”

xū pú tí yú yì yún hé rú lái kě yǐ jù zú zhūxiàngjiàn
“须菩提，于意云何，如来可以具足诸相见
fǒu
不？”

fú yě shì zūn rú lái bù yīng yǐ jù zú zhūxiàngjiàn hé
“不也。世尊！如来不应以具足诸相见。何
yǐ gù rú lái shuō zhūxiàng jù zú jí fēi jù zú shì míng zhūxiàng
以故？如来说诸相具足，即非具足，是名诸相
jù zú
具足。”

fēi shuō suǒ shuō fēn dì èr shí yī
非说所说分第二十一

xū pú tí rǔ wù wèi rú lái zuò shì niàn wǒ dāng yǒu suǒ
“须菩提，汝勿谓如来作是念‘我当有所
shuō fǎ mò zuò shì niàn hé yǐ gù ruò rén yán rú lái yǒu suǒ shuō
说法’。莫作是念！何以故？若人言如来有所说
fǎ jí wéi bàng fó bù néng jiě wǒ suǒ shuō gù xū pú tí shuō
法，即为谤佛，不能解我所说故。须菩提，说
fǎ zhě wú fǎ kě shuō shì míng shuō fǎ
法者，无法可说，是名说法。”

ěr shí huì mìng xū pú tí bó fó yán shì zūn pō yǒuzhòng
尔时，慧命须菩提白佛言：“世尊！颇有众

shēng yú wèi lái shì wén shuō shì fǎ shēng xìn xīn fǒu
生，于未来世闻说是法，生信心不？”

fó yán xū pú tí bǐ fēi zhòngshēng fēi bú zhòngshēng
佛言：“须菩提，彼非众生，非不众生。

hé yǐ gù xū pú tí zhòngshēngzhòngshēngzhě rú lái shuō fēi
何以故？须菩提，众生众生者，如来说非

zhòngshēng shì míngzhòngshēng
众生，是名众生。”

wú fǎ kě dé fēn dì èr shí èr 无法可得分第二十二

xū pú tí bó fó yán shì zūn fó dé ā nòuduō luó sānmiǎo
须菩提白佛言：“世尊！佛得阿耨多罗三藐

sān pú tí wéi wú suǒ dé yé
三菩提，为无所得耶？”

fó yán rú shì rú shì xū pú tí wǒ yú ā nòuduō luó sān
佛言：“如是如是。须菩提，我于阿耨多罗三

miǎosān pú tí nǎi zhì wú yǒushǎo fǎ kě dé shì míng ā nòuduō luó
藐三菩提，乃至无有少法可得，是名阿耨多罗

sānmiǎosān pú tí
三藐三菩提。”

jìng xīn xíngshàn fēn dì èr shí sān 净心行善分第二十三

fù cì xū pú tí shì fǎ píngděng wú yǒugāo xià shì
“复次，须菩提，是法平等，无有高下，是

míng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ wú wǒ wú rén wú zhòng
名阿耨多罗三藐三菩提。以无我、无人、无众

shēng wú shòuzhě xiū yī qièshàn fǎ jí dé ā nòuduō luó sānmiǎosān
生、无寿者修一切善法，即得阿耨多罗三藐三

pú tí xū pú tí suǒyánshàn fǎ zhě rú lái shuō jí fēi shàn fǎ
菩提。须菩提，所言善法者，如来说即非善法，

shì míngshàn fǎ
是名善法。”

fú zhì wú bǐ fēn dì èr shí sì
福智无比分第二十四

xū pú tí ruò sānqiān dà qiān shì jiè zhōngsuǒyǒuzhū xū mí
“须菩提，若三千大千世界中所有诸须弥
shānwáng rú shì děng qī bǎo jù yǒurén chí yòng bù shī ruò rén yǐ
山王，如是等七宝聚，有人持用布施；若人以
cǐ bō rě bō luó mì jīng nǎi zhì sì jù jì děng shòu chí dú sòng
此般若波罗蜜经，乃至四句偈等，受持读诵，
wèi tā rénshuō yú qián fú dé bǎi fēn bù jí yī bǎiqiānwàn yì
为他人说；于前福德，百分不及一、百千万亿
fēn nǎi zhì suànshù pì yù suǒ bù néng jí
分乃至算数、譬喻所不能及。

huà wú suǒ huà fēn dì èr shí wǔ
化无所化分第二十五

xū pú tí yú yì yún hé rǔ děng wù wèi rú lái zuò shì niàn
“须菩提，于意云何，汝等勿谓如来作是念
wǒ dāng dù zhòngshēng xū pú tí mò zuò shì niàn hé yǐ gù
‘我当度众生’。须菩提，莫作是念！何以故？
shí wú yǒuzhòngshēng rú lái dù zhě ruò yǒuzhòngshēng rú lái dù zhě
实无有众生如来度者。若有众生如来度者，
rú lái jí yǒu wǒ rén zhòngshēng shòuzhě xū pú tí rú lái
如来即有我、人、众生、寿者。须菩提，如来
shuō yǒu wǒ zhě jí fēi yǒu wǒ ér fán fū zhī rén yǐ wéi yǒu wǒ
说有我者，即非有我。而凡夫之人，以为有我。
xū pú tí fán fū zhě rú lái shuō jí fēi fán fū shì míng fán fū
须菩提，凡夫者，如来说即非凡夫，是名凡夫。

fǎ shēn fēi xiàng fēn dì èr shí liù
法身非相分第二十六

xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ sān shí èr xiàngguān rú
“须菩提，于意云何，可以三十二相观如
lái fǒu
来不？”

xū pú tí yán   rú shì rú shì   yǐ sān shí èr xiàngguān rú
须菩提言：“如是如是。以三十二相观如
lái
来。”

fó yán   xū pú tí   ruò yǐ sān shí èr xiàngguān rú lái zhě
佛言：“须菩提，若以三十二相观如来者，
zhuàn lún shèng wáng jí shì rú lái
转轮圣王即是如来。”

xū pú tí bō fó yán   shì zūn   rú wǒ jiě fó suǒ shuō yì
须菩提白佛言：“世尊！如我解佛所说义，
bù yīng yǐ sān shí èr xiàngguān rú lái
不应以三十二相观如来。”

ěr shí   shì zūn ér shuō jì yán
尔时，世尊而说偈言：

ruò yǐ sè jiàn wǒ   yǐ yīn shēng qiú wǒ
若以色见我   以音声求我
shì rén xíng xié dào   bù néng jiàn rú lái
是人行邪道   不能见如来

wú duàn wú miè fēn dì èr shí qī
无断无灭分第二十七

xū pú tí   rǔ ruò zuò shì niàn   rú lái bù yǐ jù zú xiàng
“须菩提，汝若作是念：‘如来不以具足相
gù   dé ā nòuduō luó sān miǎosān pú tí   xū pú tí   mò zuò shì
故，得阿耨多罗三藐三菩提。’须菩提，莫作是
niàn   rú lái bù yǐ jù zú xiàng gù   dé ā nòuduō luó sān miǎosān pú
念：‘如来不以具足相故，得阿耨多罗三藐三菩
tí   xū pú tí   rǔ ruò zuò shì niàn   fā ā nòuduō luó sān miǎosān
提。’须菩提，汝若作是念，发阿耨多罗三藐三
pú tí xīn zhě   shuō zhū fǎ duàn miè   mò zuò shì niàn   hé yǐ gù
菩提心者，说诸法断灭。莫作是念！何以故？
fā ā nòuduō luó sān miǎosān pú tí xīn zhě   yú fǎ bù shuō duàn miè
发阿耨多罗三藐三菩提心者，于法不说断灭
xiàng
相。”

bú shòu bù tān fēn dì èr shí bā
不受不贪分第二十八

xū pú tí ruò pú sà yǐ mǎnhéng hé shāděng shì jiè qī bǎo
“须菩提，若菩萨以满恒河沙等世界七宝，
chíyòng bù shī ruò fù yǒurén zhī yī qiè fǎ wú wǒ dé chéng yú
持用布施；若复有人，知一切法无我，得成于
rěn cǐ pú sà shèngqián pú sà suǒ dé gōng dé hé yǐ gù xū pú
忍，此菩萨胜前菩萨所得功德。何以故？须菩
tí yǐ zhū pú sà bù shòu fú dé gù
提，以诸菩萨不受福德故。”

xū pú tí bó fó yán shì zūn yún hé pú sà bù shòu fú
须菩提白佛言：“世尊！云何菩萨不受福
dé ”
德？”

xū pú tí pú sà suǒ zuò fú dé bù yīng tān zhuó shì gù
“须菩提，菩萨所作福德，不应贪著，是故
shuō bù shòu fú dé
说不受福德。”

wēi yí jì jìng fēn dì èr shí jiǔ
威仪寂静分第二十九

xū pú tí ruò yǒurén yán rú lái ruò lái ruò qù ruò zuò
“须菩提，若有人言：‘如来若来若去，若坐
ruò wò shì rén bù jiě wǒ suǒ shuō yì hé yǐ gù rú lái zhě
若卧。’是人不能解我所说义。何以故？如来者，
wú suǒ cóng lái yì wú suǒ qù gù míng rú lái
无所从来，亦无所去，故名如来。”

yī hé lǐ xiàng fēn dì sān shí
一合理相分第三十

xū pú tí ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén yǐ sān qiān dà
“须菩提，若善男子、善女人，以三千大
qiān shì jiè suì wéi wēi chén yú yì yún hé shì wēi chén zhòng níng wéi
千世界碎为微尘，于意云何，是微尘众宁为

duō fǒu
多不？”

xū pú tí yán shènduō shì zūn hé yǐ gù ruò shì wēi
须菩提言：“甚多。世尊！何以故？若是微

chénzhòng shí yǒuzhě fó jí bù shuō shì wēichénzhòng suǒ yǐ zhě hé
尘众实有者，佛即不说是微尘众。所以者何？

fó shuō wēichénzhòng jí fēi wēichénzhòng shì míng wēichénzhòng
佛说微尘众，即非微尘众，是名微尘众。

shì zūn rú lái suǒ shuō sān qiān dà qiān shì jiè jí fēi shì jiè shì míng
世尊！如来所说三千大千世界，即非世界，是名

shì jiè hé yǐ gù ruò shì jiè shí yǒuzhě jí shì yī hé xiàng rú
世界。何以故？若世界实有者，即是一合相。如

lái shuō yī hé xiàng jí fēi yī hé xiàng shì míng yī hé xiàng xū pú
来说一合相，即非一合相，是一合相。须菩

tí yī hé xiàngzhě jí shì bù kě shuō dàn fán fū zhī rén tān
提，一合相者，即是不可说。但凡夫之人，贪

zhuó qí shì
著其事。”

zhī jiàn bù shēng fēn dì sān shí yī 知见不生分第三十一

xū pú tí ruò rén yán fó shuō wǒ jiàn rén jiàn zhòng
“须菩提，若人言：‘佛说我见、人见、众

shēngjiàn shòuzhějiàn xū pú tí yú yì yún hé shì rén jiě wǒ
生见、寿者见。’须菩提，于意云何，是人解我

suǒshuō yì fǒu
所说义不？”

fú yě shì zūn shì rén bù jiě rú lái suǒshuō yì hé yǐ
“不也。世尊！是人不解如来所说义。何以

gù shì zūnshuō wǒ jiàn rén jiàn zhòngshēngjiàn shòuzhějiàn jí
故？世尊说我见、人见、众生见、寿者见，即

fēi wǒ jiàn rén jiàn zhòngshēngjiàn shòuzhějiàn shì míng wǒ jiàn
非我见、人见、众生见、寿者见，是名我见、

rén jiàn zhòngshēngjiàn shòuzhějiàn
人见、众生见、寿者见。”

xū pú tí fā ā nòuduō luó sān miǎosān pú tí xīn zhě yú
“须菩提，发阿耨多罗三藐三菩提心者，于

yī qiè fǎ yīng rú shì zhī rú shì jiàn rú shì xìn jiě bù shēng fǎ
一切法，应如是知，如是见，如是信解，不生法
xiàng xū pú tí suǒ yán fǎ xiàng zhě rú lái shuō jí fēi fǎ xiàng
相。须菩提，所言法相者，如来说即非法相，
shì míng fǎ xiàng
是名法相。”

yìng huà fēi zhēn fēn dì sān shí èr
应化非真分第三十二

xū pú tí ruò yǒu rén yǐ mǎn wú liàng ā sēng qí shì jiè
“须菩提，若有人，以满无量阿僧祇世界
qī bǎo chí yòng bù shī ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén fā pú
七宝，持用布施；若有善男子、善女人，发菩
tí xīn zhě chí yú cǐ jīng nǎi zhì sì jù jì děng shòu chí dú sòng
提心者，持于此经，乃至四句偈等，受持读诵，
wèi rén yǎn shuō qí fú shèng bǐ yún hé wèi rén yǎn shuō bù qǔ yú
为人演说，其福胜彼。云何为人演说？不取于
xiàng rú rú bú dòng hé yǐ gù
相，如如不动。何以故？

yī qiè yǒu wéi fǎ rú mèng huàn pào yǐng
一切有为法 如梦 幻 泡 影

rú lù yì rú diàn yīng zuò rú shì guān
如露亦如电 应作如是观

fó shuō shì jīng yǐ zhǎng lǎo xū pú tí jí zhū bǐ qiū bǐ qiū
佛说是经已，长 老 须 菩 提 及 诸 比 丘、比 丘
ní yōu pó sè yōu pó yí yī qiè shì jiān tiān rén ā xiū luó
尼、优婆塞、优婆夷，一切世间天、人、阿修罗，
wén fó suǒ shuō jiē dà huān xǐ xìn shòu fèng xíng
闻佛所说，皆大欢喜，信受奉行。

金刚般若波罗蜜多经

● 结诵仪

bō rě wú jìn zàngzhēnyán
般若无尽藏 真言

(三遍)

ná mó bó qié fá dì bō lì rě bō luó mì duō yì dá zhí tā ōng hé
南 谟 薄 伽 伐 帝 . 钵 唎 若 . 波 罗 蜜 多 曳 . 怛 侄 他 . 唵 . 纒
lì dì lì shì lì shù lǚ zhī sān mì lì zhī fó shè yì suō hē
唎 地 唎 室 唎 . 戍 噜 知 . 三 密 栗 知 . 佛 社 曳 . 莎 诃 .

jīn gāng xīn zhēnyán
金 刚 心 真 言

(三遍)

ōng wū lún ní suō pó hē
唵 . 乌 伦 尼 . 娑 婆 诃 .

bǔ quēzhēnyán
补 阙 真 言

(三遍)

ná mó hē là dá nuó duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù mó
南 无 喝 啰 怛 那 . 哆 罗 夜 耶 . 佉 啰 佉 啰 . 俱 住 俱 住 . 摩
là mó là hǔ là hòng hè hè sū dá ná hòng pō mò ná suō pó
啰 摩 啰 . 虎 啰 . 吽 . 贺 贺 . 苏 怛 拏 . 吽 . 泼 抹 拏 . 娑 婆
hē
诃 .

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán
补 阙 圆 满 真 言

(三遍)

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵 . 呼 嚧 呼 嚧 . 社 曳 穆 契 . 莎 诃 .

pǔ huíxiàngzhēnyán
普回向真言

(三遍)

ōng suō mó là suō mó là mǐ mó nǎng sà wǎ hē mó hē zhuó jiā là
唵.娑麼囉.娑麼囉.弭麼曩.萨嚩诃.摩诃斫迦囉
wǎ hòng
嚩哱.

jīngzàn
经赞

(一遍)

duàn yí shēng xìn jué xiàngchāozōng dùnwàng rén fǎ jiě zhēnkōng bō
断疑生信.绝相超宗.顿忘人法解真空.般
rě wèichóngchóng sì jù róngtōng fú dé tàn wú qióng
若味重重.四句融通.福德叹无穷.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

ná mó qí yuán huì shàng fó pú sà
南無祇园会上佛菩萨 (合掌三称)

huíxiàng jì
回向偈

(一遍)

sān tú yǒng xī cháng shí kǔ liù qù xiū suí gǔ mò yīn
三涂永息常时苦 六趣休随汨没因
héng shā hán shí wù zhēn rú yī qiè yǒu qíng dēng bǐ àn
恒沙含识悟真如 一切有情登彼岸
nǎi zhì xū kōng shì jiè jìn zhòngshēng jí yè fán nǎo jìn
乃至虚空世界尽 众生及业烦恼尽
rú shì sì fǎ guǎng wú biān yuàn jīn huí xiàng yì rú shì
如是四法广无边 愿今回向亦如是
shí fāng sān shì yī qiè fó zhū zūn pú sà mó hē sà
十方三世一切佛 诸尊菩萨摩诃萨
shēng wén luó hàn xián shèng sēng mó hē bō rě bō luó mì
声闻罗汉贤圣僧 摩诃般若波罗蜜

huíxiàng jì
回向偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土
shàng bào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心
jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

南无护法韦驮尊天菩萨

此咒置经书中可灭误跨之罪